

RM-111-217-17

UCHWAŁA NR 213/2017

RADY MINISTRÓW

z dnia 29 grudnia 2017 r.

**zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
na lata 2014–2020**

Na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2017 r. poz. 1376 i 1475) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. W uchwale nr 209/2013 Rady Ministrów z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie przyjęcia Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014–2020 w załączniku do uchwały wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w rozdziale I. RAMY PRAWNE, ZGODNOŚĆ Z DOKUMENTAMI I REGULACJAMI UE ORAZ Z KRAJOWYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI:
 - a) pkt 1.1. „Ramy prawne” otrzymuje brzmienie:

„1.1. Ramy prawne

Ramy prawne dla Programu FIO określają przepisy ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2017 r. poz. 1376 i 1475). Z kolei UoDPPiW określa horyzontalne ramy Programu i stanowi podstawę zdefiniowania celu głównego, celów szczegółowych oraz sformułowania priorytetów Programu FIO.

Program FIO, stanowiący program rozwoju w rozumieniu art. 15 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, posłuży realizacji polityki rozwoju w obszarze rozwoju zachowań prospołecznych wspólnot lokalnych oraz budowy i umacniania struktur społeczeństwa obywatelskiego.

Program FIO, stosownie do art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (Dz. U. poz. 1909 i 2371), stał się również programem wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w rozumieniu art. 23 ust. 1 tej ustawy. Zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy instytucją zarządzającą Programem FIO jest

Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, zwany dalej „Narodowym Instytutem Wolności”.

Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju

Zgodnie z art. 9 strategiami rozwoju są: długookresowa strategia rozwoju kraju stanowiąca dokument określający główne trendy, wyzwania i scenariusze rozwoju społeczno-gospodarczego kraju oraz kierunki przestrzennego zagospodarowania kraju w okresie co najmniej 15 lat oraz średniookresowa strategia rozwoju kraju określająca podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, regionalnym i przestrzennym, obejmująca okres 4–10 lat. Podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju w danych obszarach wskazanych w średniookresowej strategii rozwoju kraju określone są w 9 zintegrowanych strategiach rozwoju, które realizowane są za pomocą programów.

Zgodnie z art. 15 Program FIO jest dokumentem o charakterze operacyjno-wdrożeniowym ustanowionym w celu realizacji średniookresowej strategii rozwoju kraju oraz strategii rozwoju (...) określającym działania przewidziane do realizacji zgodnie z ustalonym systemem finansowania i realizacji.

Program FIO stanowi program rozwoju w rozumieniu art. 15 ust. 4 pkt 2. Programy rozwoju to dokumenty realizujące cele zawarte w strategiach rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3. Są nimi także programy wieloletnie, o których mowa w przepisach o finansach publicznych.

Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

Ustawa ta, określająca zakres i charakter Programu FIO, to akt prawny o charakterze ustrojowym, który bezpośrednio odnosi się do konstytucyjnej zasady pomocniczości i posiada fundamentalne znaczenie dla urzeczywistniania idei społeczeństwa obywatelskiego. Ponadto ustawa określa zasady oraz formy współpracy organów administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami społeczeństwa obywatelskiego, sfery aktywności społecznej i ekonomicznej organizacji pozarządowych, warunki do powstania i funkcjonowania szczególnej kategorii podmiotów pozarządowych – opp, tworzy podstawy prawne i instytucjonalne dialogu obywatelskiego, reguluje status wolontariatu, przez określenie praw oraz obowiązków zarówno wolontariuszy, jak i podmiotów korzystających z ich świadczeń.

Ustawa o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

W dniu 28 października 2017 r. weszła w życie ustawa z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. Ustawa ta przewiduje utworzenie Narodowego Instytutu Wolności oraz uchyla art. 31 ust. 1 pkt 9 i 10 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 888, 1086, 1566, 1909, 2180 i 2494). Tym samym dział zabezpieczenie społeczne nie obejmuje już działalności pożytku publicznego, w tym nadzoru nad prowadzeniem tej działalności przez organizacje pożytku publicznego oraz koordynowania i organizowania współpracy organów administracji publicznej, podmiotów działających w sferze pożytku publicznego, w tym organizacji pozarządowych. Zadania związane z działalnością pożytku publicznego, wykonywane dotychczas przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, stają się zadaniami Komitetu do spraw Pożytku Publicznego, Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego oraz Dyrektora Narodowego Instytutu Wolności.

Zgodnie z art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Narodowy Instytut Wolności jest instytucją właściwą w sprawach wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, a także działalności pożytku publicznego i wolontariatu w zakresie określonym w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 60, 573 i 1909).

Na mocy art. 39 ustawy z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego wprowadzono również szereg zmian do ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Zgodnie z art. 1a znowelizowanej ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie Komitet do spraw Pożytku Publicznego jest organem administracji rządowej właściwym w sprawach pożytku publicznego i wolontariatu, w tym programowania, koordynowania i organizowania współpracy organów administracji publicznej i podmiotów działających w sferze pożytku publicznego.

Na podstawie wprowadzonych zmian do ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej oraz do ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego będzie sprawował nadzór nad Narodowym Instytutem Wolności.”,

- b) w pkt 1.3. „Zgodność z krajowymi dokumentami strategicznymi” część „Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020” otrzymuje brzmienie:

„Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (dalej „SRKS”) jest strategią horyzontalną uszczegóławiającą i rozwijającą postanowienia Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. Zgodnie ze Strategią wzmocnienia wymagają czynniki kapitału społecznego przekładające się na warunki życia i dobrostan obywateli, takie jak: zaufanie między ludźmi, poziom aktywności obywatelskiej, umiejętność współpracy i komunikowania, potencjał kulturowy i kreatywny. Tylko wzrost zaufania społecznego, którego poziom należy obecnie do najniższych w Europie, usprawni szeroko pojętą współpracę między ludźmi w Polsce. To także kapitał o charakterze sieciowym, oparty na więziach sięgających poza krąg najbliższych kontaktów. Zakłada się, że w zaktualizowanej Strategii tematyka wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego uzyska większą rangę i wymiar. Wsparcie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego ma stać się jednym z trzech wiodących obszarów tematycznych Strategii, który zostanie rozwinięty w postaci 14 kierunków działań stanowiących elementy Narodowego Programu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. Instytucją zarządzającą realizacją Narodowego Programu jest Narodowy Instytut Wolności.

Spośród listy działań zawartych w SRKS można wyodrębnić te, do których odnosi się Program FIO i które będą przezeń wspierane. Należą do nich m.in.:

- 1) projekty realizowane przez organizacje społeczne w zakresie edukacji obywatelskiej;
- 2) upowszechnienie i wdrażanie rozwiązań zwiększających kontrolę społeczną nad działaniami administracji publicznej wszystkich szczebli;
- 3) stałe podnoszenie wiedzy i umiejętności przedstawicieli organizacji pozarządowych (zarządy, pracownicy) w zakresie zarządzania organizacją, a w szczególności zarządzania zasobami ludzkimi i finansami;

- 4) różne formy zachęcania obywateli do zwiększania swojej aktywności na forum publicznym;
- 5) rozwijanie i promocja indywidualnej filantropii, wolontariatu, jak i społecznej odpowiedzialności biznesu;
- 6) wspieranie rozwoju przedsiębiorczości społecznej i innych form przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i zawodowemu, w tym różnorodnych form samopomocy;
- 7) ułatwienie działalności organizacji obywatelskich;
- 8) wsparcie dla ruchów społecznych, grup nieformalnych.

Program FIO, przez swój cel główny i cele szczegółowe, wpisuje się w realizację celu operacyjnego 2 *Poprawa mechanizmów partycypacji społecznej i wpływu obywateli na życie publiczne* oraz w mniejszym zakresie 1 *Kształtowanie postaw sprzyjających kooperacji, kreatywności oraz komunikacji*, 3 *Usprawnienie procesów komunikacji społecznej oraz wymiany wiedzy* i 4 *Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego*. Jego koncepcja pozostaje także w zgodzie z postanowieniami SRKS.”;

- 2) w rozdziale IV. STRATEGIA REALIZACJI CELÓW w pkt 4.3. „Wskaźniki realizacji celów Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014–2020” w pierwszej tabeli dla celu głównego: „Zwiększenie zaangażowania obywateli i organizacji pozarządowych w życie publiczne” piąta kolumna: „Źródło danych” otrzymuje brzmienie:

Źródło danych
Ankieta monitorująca współpracę urzędów z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi współpracę finansową oraz pozafinansową (do dnia DPP MRPiPS, od dnia KdsPP/DOB-KPRM)
Sprawozdanie z serii SOF – GUS
Dane MS
Ankieta monitorująca współpracę urzędów z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi współpracę finansową oraz pozafinansową (do dnia DPP MRPiPS, od dnia KdsPP/DOB-KPRM)
Ankieta monitorująca współpracę urzędów z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi współpracę finansową oraz pozafinansową (do dnia DPP MRPiPS, od dnia KdsPP/DOB-KPRM)
Stowarzyszenie Klon Jawor (pod uwagę brana jest mediana)

- 3) w rozdziale VI. PLAN FINANSOWY PROGRAMU FIO pkt 6.1. „Źródła finansowania realizacji Programu FIO” otrzymuje brzmienie:

„6.1. Źródła finansowania realizacji Programu FIO

Realizacja Programu FIO na lata 2014–2020 finansowana będzie z krajowych środków publicznych pochodzących z budżetu państwa i wyniesie 60 mln zł rocznie.

Stosownie do art. 43 ust. 1–3 ustawy z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Program FIO na lata 2014–2020 staje się programem wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Należności i zobowiązania ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego wynikające z realizacji uchwały nr 209/2013 Rady Ministrów z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie przyjęcia Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014–2020 stają się należnościami i zobowiązaniami Narodowego Instytutu Wolności z dniem 28 października 2017 r.

Narodowy Instytut Wolności staje się z dniem 28 października 2017 r. stroną umów i porozumień zawartych do dnia 27 października 2017 r. w wyniku realizacji uchwały nr 209/2013 Rady Ministrów z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie przyjęcia Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014–2020.

Tym samym środki budżetowe, finansujące inicjatywy podejmowane przez podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w ramach Programu FIO będą znajdowały się w dyspozycji Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i w formie dotacji celowej będą przekazywane do Narodowego Instytutu Wolności.

Do trybu finansowania projektów ze środków Programu FIO odpowiednie zastosowanie będą miały przepisy regulujące wybór oferty z ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Rozwiązanie to ma za zadanie utrzymanie zasady równego traktowania podmiotów, transparentności i konkurencyjności również w odniesieniu do finansowania projektów ze środków Programu FIO, a także wiąże się z dążeniem do upowszechniania uniwersalnych zasad i form współpracy między administracją publiczną a sektorem pozarządowym.”;

- 4) w rozdziale VIII. SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU FIO:

- a) w pkt 8.1.1. „Instytucja Zarządzająca” zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:
„Instytucją Zarządzającą jest Dyrektor Narodowego Instytutu Wolności.”;

- b) w pkt 8.2.2. „Komitet Sterująco-Monitorujący” zdania pierwsze i drugie otrzymują brzmienie:

„Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego, powoła zarządzeniem Komitet Sterująco-Monitorujący Program FIO, w skład którego wejdą w połowie przedstawiciele administracji publicznej (rządowej i samorządowej) oraz przedstawiciele organizacji prowadzących działalność pożytku publicznego wskazani przez Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego, na podstawie przedstawionych przez Radę Działalności Pożytku Publicznego rekomendacji, oraz przedstawiciel Kancelarii Prezydenta RP, Przewodniczącym Komitetu będzie Dyrektor Narodowego Instytutu Wolności.”,

- c) pkt 8.4. „Nadzór nad realizacją Programu” otrzymuje brzmienie:

„8.4. Nadzór nad realizacją Programu

W uzasadnionych przypadkach Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego może, w trakcie i po realizacji Programu, przeprowadzić jego kontrolę.”.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PREZES RADY MINISTRÓW

MATEUSZ MORAWIECKI